

Тиркеме

Кыргыз Республикасынын

Билим берүү жана илим

министрлигинин

2024-жылдын 29 - 08 2024

№ 335/1 буйругу менен

бекитилген

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ КЕСИПТИК БИЛИМ
БЕРҮҮСҮНҮН ЭКСПЕРИМЕНТАЛДЫК
БИЛИМ БЕРҮҮ СТАНДАРТЫ**

Багыты: Элдик музикалык искусство

Квалификация: адиистик

Квалификациялык даражасы: эл аспаптар оркестринин дирижеру, педагог; хор дирижеру, аткаруучу, педагог; фольклордук ансамблдин жетекчisi, аткаруучу, педагог; эстрадалык ансамблдин жетекчisi, солист, педагог; эстрадалык жана үйлөмө аспаптар оркестринин жетекчisi, педагог

Бишкек 2024

1. Жалпы жоболор

1.1. Жогорку кесиптик билим берүүнүн **Элдик музыкалык искусство** багыты боюнча ушул Мамлекеттик билим берүү стандарты "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтү билим берүү жаатындагы аныктаган тартилте башка ченемдик укуктук актыларына ылайык, Кыргыз Республикасынын билим берүү жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы тарабынан иштелип чыккан жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтү аныктаган тартилте бекитилген.

Бул Мамлекеттик билим берүү стандартын аткаруу адистерди даярдоо боюнча кесиптик билим берүү программаларын ишке ашыруучу бардык жождор үчүн менчигинин түрүнө жана ведомстволук таандыктыгына карабастан милдеттүү болуп эсептелет.

1.2. Терминдер, аныктамалар, түшүндүрмөлөр, кыскартуулар

Ушул Жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартында "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана Кыргыз Республикасы тарабынан белгиленген тартилте кабыл алынган жогорку кесиптик билим берүү жаатындагы эл аралык документтерге ылайык терминдер жана аныктамалар пайдаланылат:

- **негизги билим берүү программы** - максаттарды, күтүлүүчү натыйжаларды, даярдоонун тийиштүү багыты боюнча билим берүү процессин ишке ашыруунун мазмунун жана уюштурулушун регламенттөөчү окуу-методикалык документтердин жыйындысы;
- **даярдоонун багыты** - ар түрдүү профилдеги, фундаменталдуу жалпы даярдоо негизиндеги интеграцияланган жогорку кесиптик билимдүү кадрларды (адистерди, бакалаврларды жана магистрлерди) даярдоо үчүн билим берүү программаларынын жыйындысы;
- **профиль** - негизги билим берүү программынын конкреттүү бир түргө багытталышы жана (же) кесиптик иш объекти;
- **компетенция** - окуучунун аныкташынан бир чөйрөдө майнаптуу жана жемиштүү иштөөсү үчүн зарыл болгон билими жагынан даярдоого карата алдын ала коюлган социалдык талап (ченем);
- **кредит (зачеттук бирдик)** - негизги кесиптик билим берүү программынын эмгек сыйымдуулугунун шарттуу өлчөмү;
- **окууунун натыйжалары** - негизги билим берүү программы/модулу боюнча окууунун натыйжасында ээ болгон компетенциялар;
- **жалпы илимий компетенциялар** - кесиптик иштин бардык түрлөрү (же көпчүлүгү) үчүн жалпы болуп саналган мүнөздөмөлөрдү билдирет: окуу, талдоо жана синтез кылуу ж.б. жөндөмдүүлүк;
- **инструменттик компетенция** - когнитивдик жөндөмдү, идеяларды жана ойлорду түшүнүү жана пайдалана билүү жөндөмдөрүн камтыйт; методологиялык жөндөм, айланачөйрөнү түшүнүү жана башкаруу, убакытты уюштуруу, окуунун стратегияларын түзүү, чечимдерди кабыл алуу жана проблемаларды чече билүү жөндөмү; технологиялык жөндөм,

техниканы пайдалана билүүгө, компьютерди билүүгө жана маалыматтык башкарууга байланышкан жөндөмдөр; лингвистикалык жөндөмдөр, коммуникациялык компетенция;

- **социалдык-инсандык жана жалпы маданий компетенциялар** - ой-сезимдерин жана мамилесин билдириүүгө, сын кез менен ой жүгүртүүгө жана өзүнө баа бере билүүгө байланышкан жеке сапаттар, ошондой эле социалдык өз ара байланыш жана кызматташуу процесстерине, топтор менен иштеше билүүгө, социалдык жана этикалык милдеттөнмелерди кабыл алууга байланышкан жөндөмдөр;

- **кесиптик стандарт** - кесиптик иштин конкреттүү түрүнүн чегинде анын мазмунуна жана сапатына карата талаптарды белгилөөчү, кызматкер кайсы иште болсо да, кайсыл юмда болсо да өзүнүн ордун татыктуу ээлеши үчүн кызматкерде болушу милдеттүү болгон квалификациянын сапаттык деңгээлин баяндаган негиз түзүүчү документ.

1.3. Кыскартуулар жана белгилөөлөр (Жогорку кесиптик билим берүүнүн ушул Мамлекеттик билим берүү стандартында колдонулган негизги кыскартуулар көрсөтүлөт).

Ушул Мамлекеттик билим берүү стандартында төмөндөгү кыскартуулар колдонулат:

МББС - Мамлекеттик билим берүү стандарты;

ЖКББ - жогорку кесиптик билим берүү;

НББП - негизги билим берүү програмасы;

ОМБ - окуу-методикалык бирикме;

НББП ДЦ - негизги билим берүү програмасынын дисциплиналарынын цикли;

ЖИК - жалпы илимий компетенциялар;

ИК - инструменталдык компетенциялар;

КК - кесиптик компетенциялар;

СИЖМК - социалдык-инсандык жана жалпы маданий компетенциялар.

2. Колдонуу тармагы

(ББС аныктамасы берилет, милдеттүү аткаруу көрсөтүлөт).

2.1. Ушул Жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты

Элдик музикалык искусство адистиги боюнча негизги билим берүү программаларын ишке ашыруудагы милдеттүү ченемдердин, эрежелердин жана талаптардын жыйындысын туюндурат жана окутуу, уюштуруу-методикалык документтерди иштеп чыгуу Кыргыз Республикасынын аймагында тийиштүү адистик боюнча лицензиясы бар менчигинин түрүнө жана ведомстволук таандыктыгына карабастан бардык жогорку кесиптик билим берүү уюмдарынын (мындан ары - жождор) жогорку кесиптик билим берүүнүн негизги билим берүү программаларын өздөштүрүү сапатын баалоо үчүн негиз болуп эсептелет.

2.2. (ЖКББ МББСын негизги пайдалануучулар көрсөтүлөт).

Ушул ЖКББ МББСын **Элдик музикалык искусство** багыты боюнча негизги пайдалануучулар төмөнкүлөр болуп саналат:

- жождордун администрациясы жана илимий-педагогикалык курамы (профессордук-окутуучулук курам, илимий кызматкерлер), өздөрүнүн жождорундагы ошол багыт жана даярдоонун деңгээли боюнча илимдин, техниканын жана социалдык чөйрөнүн

жетишкендиктерин эсепке алып, негизги кесиптик билим берүү программаларын иштеп чыгуу, натыйжалуу ишке киргизүү жана жаңылоо үчүн жооптуу адамдар;

- жождун даярдоонун ошол багытындагы негизги билим берүү программасын өздөштүрүү боюнча өзүнүн окуу ишин натыйжалуу ишке ашыруу үчүн жооптуу студенттер;

- тийиштүү кесиптик иш чөйрөсүндөгү адистердин жана иш берүүчүлөрдүн бирикмелери;

- Кыргыз Республикасынын билим берүү чөйрөсүндөгү аткаруу бийлигинин борбордук мамлекеттик органынын тапшыруусу боюнча негизги билим берүү программаларын иштеп чыгууну камсыз кылуучу окуу-методикалык бирикмелер жана кенештер;

- жогорку кесиптик билим берүүнү каржылоону камсыз кылуучу аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдары;

- аткаруу бийлигинин жогорку кесиптик билим берүү системасында мыйзамдардын сакталышына контролду камсыз кылуучу, жогорку кесиптик билим берүү чөйрөсүндө сапатка контролду жүзөгө ашыруучу ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар;

- билим берүү программаларын жана уюмдарын аккредитациялоочу агенттиктар.

2.3. Абитуриенттердин даярдыгынын деңгээлине талаптар.

2.3.1. "Адис" квалификациясынын ыйгарылышы менен жогорку кесиптик билим алууга талаптанган абитуриенттин билим деңгээли - жалпы орто билим же кесиптик орто (же кесиптик жогорку) билим.

2.3.2. Абитуриенттин жалпы орто билими же кесиптик орто (же кесиптик жогорку) билими тууралуу мамлекеттик үлгүдөгү документи болушу керек.

3. Адистиктин жалпы мүнөздөмөсү

Элдик музыкалык искусство адистикте жогорку билим берүүнүн кайсы деңгээли ишке ашырылары, окууну бүтүшүү менен аларга кайсы квалификация ыйгарылары көрсөтүлөт.

3.1. Кыргыз Республикасында айрым адистиктерди даярдоо боюнча **Элдик музыкалык искусство** ЖКББ НББП ишке ашырылат;

ЖКББ НББПны толугу менен өздөштүргөн жана белгиленген тартипте мамлекеттик жыйынтыктоо аттестациясынан ийгиликтүү өткөн жождордун бүтүрүүчүлөрүнө "адис" квалификациясы ыйгарылып, жогорку билими тууралуу диплом берилет.

Адистиктин алкагында ЖКББ НББП профилдери жож тарабынан квалификациянын (эгер болсо) тармактык/сектордук алкактарынын негизинде аныкталат.

3.2. (Окуунун ченемдик мөөнөттөрү, ЖКББ НББП өздөштүрүүнүн кредиттердеги жалпы эмгек сыйымдуулугу көрсөтүлөт).

Жалпы орто же кесиптик орто билимдин базасында күндүзгү окутуу формасында

Элдик музыкалык искусство адистиги боюнча ЖКББ НББП өздөштүрүүнүн ченемдик мөөнөтү 5 жылдан кем эмес убакытты түзөт.

Окутуунун күндүзгү-сырткы (кечки) жана сырткы формалары боюнча, ошондой эле окутуунун ар кандай формалары айкалыштырылган учурларда адистик боюнча ЖКББ НББП өздөштүрүү мөөнөттөрү жож тарабынан күндүзгү окутуу формасында белгиленген ченемдик мөөнөткө карата алты айдан бир жылга чейин көбөйтүлөт.

Тиешелүү профилдеги кесиптик орто билими же жогорку кесиптик билими бар адамдарга адистик боюнча тездетилген программалар менен ЖКББ НББПны өздөштүрүүгө укук берилет. Тездетилген программаларды ишке ашырууда окуу мөөнөтү башка билим берүү программасы боюнча кесиптик орто билим жана (же) жогорку билим алууда студент өздөштургөн (өткөн) өзүнчө дисциплиналар (модулдар) жана (же) өзүнчө практикалар боюнча окутуунун натыйжаларын толук же жарым-жартылай кайра аттестациялоонун (кайра зачет тапшыруунун) жыйынтыгы менен аныкталат.

Орто кесиптик билим берүү профилинин жогорку кесиптик билим берүү профилине шайкештиги жож тарабынан өз алдынча аныкталат.

Орто кесиптик билим берүү базасында адистик боюнча ЖКББ НББП өздөштүрүү мөөнөттөрү күндүзгү окутуу формасында тездетилген программаларды ишке ашыруунун алкагында 5 жылдан кем эмес убакытты түзөт.

Билим алуунун формасына карабастан жеке окуу планы боюнча окутууда окуунун мөөнөтүн жож өз алдынча аныктайт.

Ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелүү адамдарды жеке окуу планы боюнча окутууда жож мөөнөттүү билим алуунун тийиштүү формасы боюнча аныкталган убакытка салыштырмалуу узартууга укуктуу.

Адистик боюнча ЖКББ НББП өздөштүрүүнүн башка ченемдик мөөнөттөрүн Кыргыз Республикасынын Өкмөтү белгилейт.

3.3. Жалпы орто же орто кесиптик билимдин базасында күндүзгү окуу формасында адистик боюнча НББПны өздөштүрүүнүн жалпы эмгек сыйымдуулугу 300ден кем эмес кредитти түзөт.

Күндүзгү окуу формасы боюнча окуу жылындагы ЖКББ НББПнын эмгек сыйымдуулугу 60тан кем эмес кредитке барабар.

Бир окуу семестринин эмгек сыйымдуулугу 30дан кем эмес кредитке барабар (окуу процесси эки семестрлик болуп курулган учурда).

Бир кредит студенттин окуу ишинин 30 саатына эквиваленттүү (анын ичинде анын аудиториялық, өз алдынча иштери жана аттестациянын бардык түрлөрү).

Күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окуу формалары боюнча НББПнын, ошондой эле окутуунун ар түрдүү формалары айкалышкан учурдагы эмгек сыйымдуулугу окуу жылында 48ден кем эмес кредитти түзөт.

3.4. ЖКББ НББПнын инсанды окутуу жана тарбиялоо жаатындагы даярдоонун **Элдик музикалык искусство** адистиктери боюнча максаттары.

3.4.1. ЖКББ НББПнын окутуу жаатындагы даярдоонун адистиктер боюнча максаты болуп **Элдик музикалык искусство** эсептелинет:

(ЖКББ НББПнын окутуу жаатындагы максаттары түзүлөт. Мисалы: "Гуманитардык, социалдык, экономикалык, математикалык жана табигый илимий билимдердин негиздери жаатында даярдоо, бүтүрүүчүгө тандап алган иш чөйрөсүндө ийгиликтүү иштөөгө мүмкүндүк берүүчү атайын кесиптик (адистин деңгээлинде) билим алуу, анын социалдык

мобилдүүлүгүнө жана эмгек рыногундагы туруктуулугуна өбелгө түзүүчү универсалдуу жана предметтик-адистешкен компетенцияларга ээ болуу").

3.4.2. ЖКББ НББПнын инсанды тарбиялоо жаатындагы даярдоонун багыты боюнча максаты болуп **Элдик музикалык искусство** эсептелинет:

(ЖКББ НББПнын студенттердин социалдык-инсандык сапаттарын калыптандыруу жаатындагы максаттары түзүлөт: максатка умтулгандык, уюшкандык, эмгекчилдик, жоопкерчиликтүүлүк, жарандуулук, коммуникативдүүлүк, толеранттуулук, алардын жалпы маданиятын жогорулатуу ж.б.).

3.5. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик иш чөйрөсү.

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик иш чөйрөсү **Элдик музикалык искусство** адистиги боюнча төмөнкүлөрдү камтыйт:

- калктын бардык категорияларынын элдик музикалык искусство чөйрөсүндө жарандардын маданий баалуулуктарга жетүүсүнө жана чыгармачылык эркиндигине болгон конституциялык укуктарын ишке ашырууну камсыз кылуучу мамлекеттик жана мамлекеттик эмес уюмдар (мекемелер), коомдук бирикмелер;
- көп функционалдуу мекемелер (маданий-эс алуу борборлору, маданий-спорттук комплекстер), эс алуу, рекреация, туризм индустриясынын мекемелери жана уюмдары;
- элдик музикалык искусство боюнча маданий-агартуу иштерин жүзөгө ашыруучу жалпыга маалымдоо каражаттары жана мекемелер (маданият үйлөрү, музейлер, басмалар, маданий борборлор, филармониялар, театрлар);
- элдик музика искусствоосунун каражаттарын колдонуу менен балдардын, өспүрүмдөрдүн жана өспүрүмдөрдүн бошубактысын уюштурууну камсыз кылуучу жалпы билим берүү мекемелери жана балдарга кошумча билим берүү мекемелери;
- элдик музикалык искусство чөйрөсүндөгү кесиптик орто билим берүү жана кадрларды кайра даярдоо окуу жайлары.

Бүтүрүүчүлөрдүн билиминин жана алынган компетенцияларынын деңгээли кызматкердин квалификациясынын талаптарына ылайык келген шартта алар кесиптик иштин башка тармактарында жана (же) чөйрөлөрүндө кесиптик ишти жүзөгө ашыра алат.

3.6. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик иш объектилери.

Элдик музикалык искусство багыты боюнча бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишиниң объектиси болуп төмөндөгүлөр эсептелинет:

- элдик музика искусствоосунун жамааттары,
- музикалык мектептер, колледждер сыйктуу билим берүү мекемелери,
- маданий-эс алуу мекемелери жана концерттик уюмдар.

3.7. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик иштеринин түрлөрү:

Элдик музикалык искусству даярдоо багыты (адистиги) боюнча адис кесиптик ишмердүүлүктүн төмөнкү түрлөрүнө даярдалат:

- чыгармачыл-өндүрүштүк;
- уюштуруучулук-башкаруучулук;

- илимий-методикалык; - долбоордук;
- педагогикалык;

(Бұтүрүүчүлөрдүн кесиптик иш түрлөрү көрсөтүлөт. Мисалы: илимий-изилдөөчүлүк, өндүрүштүк-технологиялык, уюштуруучулук-башкаруучулук, долбоорлук ж.б.).

Негизинен бұтүрүүчү даярдалып жаткан кесиптик иштин конкреттүү түрлөрү кызықдар иш берүүчүлөр менен бирдикте тишиштүү кесиптик стандарттын (эгер болсо) негизинде же жоғорку окуу жайы тарабынан иштелип чыгылчу билим берүү программасынын мазмунун аныкташы керек.

3.8. Бұтүрүүчүлөрдүн кесиптик иш милдеттери

Даярдоо багыты боюнча адис (адистиктер) Элдик музыкалык искусство кесиптик ишмердүүлүктүн түрлөрүнө ылайык төмөнкү кесиптик милдеттерди аткарууга тиши:

Адистештириүү, №1. Эл аспаптар оркестринин дирижеру, педагог:

Чыгармачылык-өндүрүштүк ишмердүүлүк жаатында:

* Концерттик программалардың көркөм концепцияларын иштеп чыгуу жана ишке ашыруу.

* Музыкалык репертуарды тандоо жана уюштуруу.

* Музыкалык репетицияларды жана спектаклдерди жетектөө.

Уюштуруу-башкаруу иши жаатында:

* Оркестрдин ишин пландаштыруу жана уюштуруу.

* Башка чыгармачыл топтор жана уюмдар менен өз ара аракеттенүүнү координациялоо.

* Оркестрдин кадрдык курамын башкаруу.

Илимий-методикалык иш жаатындагы:

* Элдик музыкалык маданиятты изилдөө жана системалаштыруу.

* Элдик музыканы окутуу жана аткаруу боюнча методикалык сунуштарды иштеп чыгуу.

* Илимий макалаларды жана методикалык материалдарды жарыялоо.

Долбоордук иш жаатында:

* Музыкалык билим берүү жана маданий долбоорлорду иштеп чыгуу жана ишке ашыруу.

* Гранттык программаларга жана конкурстарга катышуу.

* Элдик музыкага арналган мультимедиялык долбоорлорду түзүү.

Педагогикалык ишмердүүлүк жаатында:

* Студенттерди жана музыканттарды элдик аспаптарда ойноого жана дирижерлүкка үйрөтүү.

* Окуу программаларын жана колдонмоловорду иштеп чыгуу.

* Элдик музыка боюнча мастер-класстарды жана лекцияларды өткөрүү.

Адистештириүү, № 2. Хор дирижеру, педагог:

Чыгармачылык-өндүрүштүк ишмердүүлүк жаатында:

* Тандоо жана хор репертуары уюштуруу.

* Хордун репетицияларына жана спектаклдерине жетекчилик.

* Көркөм программаларды жана чыгармаларды түзүү.

Уюштуруу-башкаруу иши жаатында:

- * Хор жамаатынын иш-аракеттерин пландаштыруу жана уюштуруу.
- * Репетиция процессин жана концерттик иш-чараларды башкаруу.
- * Маданий мекемелер жана уюмдар менен өз ара аракеттенүү.

Илимий-методикалык иш жаатындагы:

- * Элдик хор салттарын изилдөө жана аларды системалаштыруу.
- * Хор ырдоо боюнча методикалык материалдарды иштеп чыгуу.
- * Илимий изилдөөлөрдү жана методикалык колдонмоловорду жарыялоо.

Долбоордук иш жаатында:

- * Хор долбоорлорун жана программаларын иштеп чыгуу жана ишке ашыруу.
- * Конкурстарга жана гранттык долбоорлорго катышуу.
- * Хор искуствосу боюнча аудиовизуалдык материалдарды түзүү.

Педагогикалык ишмердүүлүк жаатында:

- * Хор ырдоону жана дирижерлукту үйрөтүү.
- * Хор топтору үчүн окуу программаларын иштеп чыгуу.
- * Мастер-класстарды жана семинарларды өткөрүү.

Адистиги: №3 Салттуу музыка жана фольклор жамаатынын аткаруучусу (ырчы, инструменталист), педагог:

Чыгармачылык-өндүрүштүк ишмердүүлүк жаатында:

- * Салттуу музыканы аткаруу жана чечмелөө.
- * Концерттик программаларды жана спектаклдерди даярдоо.
- * Аранжировкаларды жана музыкалык чыгармаларды иштеп чыгуу.

Уюштуруу-башкаруу иши жаатында:

- * Коллективдин репетицияларын жана спектаклдерин уюштуруу.
- * Гастролдук иш-чараларды пландаштыруу жана координациялоо.
- * Маданий жана билим берүү мекемелери менен өз ара аракеттенүү.

Илимий-методикалык иш жаатындагы:

- * Салттуу музыка жана фольклорду изилдөө.
- * Аткаруучулук чеберчилик боюнча методикалык материалдарды иштеп чыгуу.
- * Элдик музыка жаатындагы макалаларды жана изилдөөлөрдү жарыялоо.

Долбоордук иш жаатында:

- * Маданий долбоорлорду жана программаларды иштеп чыгуу жана ишке ашыруу.
- * Фестивалдарга жана сынактарга катышуу.
- * Салттуу музыка боюнча Мультимедиа долбоорлорду түзүү.

Педагогикалык ишмердүүлүк жаатында:

- * Элдик аспаптарда жана вокалда ойногонду үйрөтүү.
- * Окуу программаларын жана колдонмоловорду иштеп чыгуу.
- * Мастер-класстарды жана семинарларды өткөрүү.

Адистештириүү, №4. Эстрада жамаатынын аткаруучусу (ырчы, инструменталист), педагог: Чыгармачылык-өндүрүштүк ишмердүүлүк жаатында:

- * Эстрадалык музыканы аткаруу жана чечмелөө.
- * Концерттик программаларды жана спектаклдерди даярдоо.
- * Аранжировкаларды жана музыкалык чыгармаларды иштеп чыгуу.

Уюштуруу-башкаруу иши жаатында:

- * Эстрадалык топтун репетицияларын жана спектаклдерин уюштуруу.
- * Гастролдук иш-чараларды пландаштыруу жана координациялоо.
- * Маданий жана билим берүү мекемелери менен өз ара аракеттенүү.

Илимий-методикалык иш жаатындагы:

- * Эстрадалык музыканы жана учурдагы тенденцияларды изилдөө.
- * Аткаруучулук чеберчилик боюнча методикалык материалдарды иштеп чыгуу.
- * Эстрадалык музыка жаатындагы макалаларды жана изилдөөлөрдү жарыялоо.

Долбоордук иш жаатында:

- * Маданий долбоорлорду жана программаларды иштеп чыгуу жана ишке ашыруу.
- * Фестивалдарга жана сынектарга катышуу.
- * Эстрадалык музыка боюнча мультимедиялык долбоорлорду түзүү.

Педагогикалык ишмердүүлүк жаатында:

- * Музыкалык аспаптарда жана вокалда эстрадалык ыкма менен ойногонду үйрөнүү.
- * Окуу программаларын жана колдонмоловорду иштеп чыгуу.
- * Мастер-класстарды жана семинарларды өткөрүү.

4. НББПны ишке ашыруунун шарттарына карата жалпы талаптар

Жождун НББПны ишке ашыруудагы укуктарына жана милдеттүүлүктөрүнө жалпы талаптар.

4.1.1. Жождор адистик боюнча НББПны өз алдынча иштеп чыгышат. НББП Кыргыз Республикасынын адистик боюнча тийиштүү мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде иштелип чыгат жана жождун окумуштуулар көнеши тарабынан бекитилет.

Жождор НББПны илимдин, маданияттын, экономиканын, техниканын, технологиялардын жана социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүн эсепке алыш, жождо билим берүүнүн сапатынын кепилдигин камсыз кылуу боюнча төмөндөгүлөрдө камтылган сунуш-көрсөтмөлөрдү кармануу менен 5 жылда бир жолудан кем эмес жаңылап турууга милдеттүү:

- бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыз кылуу боюнча стратегиялардын иштелмесинде;
- билим берүү программаларын мезгил-мезгили менен рецензиялоонун мониторингинде;
- так макулдашылган критерийлердин негизинде студенттердин билимдеринин жана билгичтикеринин, бүтүрүүчүлөрдүн компетенцияларынын деңгээлин баалоонун объективдүү өтүү тартиптегин иштелмелеринде;
- окутуучулук курамдын сапатын жана компетенттүүлүгүн камсыз кылууда;
- бардык ишке ашырылуучу билим берүү программаларын жетиштүү ресурстар менен камсыз кылууда, аларды колдонуунун натыйжалуулугун көзөмөлүндө, мунун ичинде окуп жаткандарды сурап билүү жолу менен;
- өзүнүн ишин (стратегияларын) баалоо жана башка билим берүү мекемелери менен катар кооп салыштыруу үчүн макулдашылган критерийлер боюнча өзүн өзү изилдөөнү үзгүлтүксүз жүргүзүүдө;

- коомчулукту өзүнүн изилдөөлөрүнүн жыйынтыктары, пландары, жаңылоолору тууралуу маалымдоодо.

4.1.2. Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баало алардын учурдагы, орто аралык жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясын камтышы керек. Баалоочу каражаттардын базасы жож тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет.

Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү аттестациялоого, бүтүрүүчү квалификациялык иштердин мазмунуна, көлөмүнө жана түзүмүнө коюлуучу талаптар жаждун бүтүрүүчүлөрүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоо жөнүндө жобону эске алуу менен аныкталат.

4.1.3. НББПны иштеп чыгууда жажду бүтүрүүчүлөрдүн социалдык-инсандык компетенцияларын (мисалы, социалдык өз ара аракеттенүү компетенцияларын, өзүн өзү уюштурууну жана системалык-иш мүнөзүндөгү өз алдынча башкарууну) түзүү мүмкүнчүлүктөрү аныкталуусу керек. Жож жаждун социалдык-маданий чөйрөсүн түзүп калыптандырууга, инсандын ар тараптуу өнүгүүсү үчүн зарыл шарттарды түзүүгө милдеттүү.

Жож окуу процессинин социалдык-тарбиялык компонентин студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүнү, студенттердин коомдук уюмдардын ишине катышуусун, спорттук жана чыгармачылык клубдарды, илимий студенттик коомдорду кошуп, өнүктүрүүгө көмөктөш болууга милдеттүү.

4.1.4. Жогорку окуу жайларынын НББПсы студенттин тандоосу боюнча дисциплиналарды түзүүсү керек. Студенттин каалоосу боюнча дисциплиналарды түзүүнүн тартибин жаждун окумуштуулар кенеши аныктайт.

4.1.5. Жож студенттердин өзүнүн окуу программынын түзүүгө катышуусунун реалдуу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга милдеттүү.

4.1.6. Жож НББПны түзүүдө студенттерди алардын укуктары жана милдеттүүлүктөрү менен тааныштырууга, студенттер тандап алган дисциплиналар алар үчүн милдеттүү болуп эсептелинерин, ал эми алардын суммалык эмгек сыйымдуулугу окуу планында каралгандан кем болбошу керектигин түшүндүрүүгө милдеттүү.

4.2. Студенттин НББПны ишке ашыруудагы укуктарына жана милдеттүүлүктөрүнө карата жалпы талаптар.

4.2.1. Студенттер студенттин тандоосу боюнча окуу дисциплиналарын өздөштүрүүгө бөлүнгөн окуу убактысынын көлөмүнүн чектеринде НББПда алдын ала каралган конкреттүү дисциплиналарды тандап алууга укуктуу.

4.2.2. Студент өзүнүн жекече билим берүү траекториясын түзүүдө дисциплиналарды тандоо боюнча жождо консультация алуу жана алардын даярдоонун (адистештирүүнүн) болочок профилине таасир этүү укугунаны ээ.

4.2.3. НББПны өздөштүрүүдө натыйжалуулукка жетишүү максатында СИЖМКны өнүктүрүү бөлүгүндө студенттер студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүгө, коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын, илимий студенттик коомдордун ишине катышууга милдеттүү.

4.2.4. Студенттер жаждун НББПсында алдын ала каралган бардык тапшырмаларды белгиленген мөөнөттөрдө аткарууга милдеттүү.

4.3. Студенттин окуу жүктөмүнүн максималдуу колому анын аудиториялык жана аудиториядан тышкаркы (өз алдынча) окуу ишинин бардык түрлөрүн камтуу менен, жумасына 45 saat болуп белгиленет.

Күндүзгү окуу формасында жумасына аудиториялык сабактардын көлөмү ЖКББнын деңгээлин жана даярдоонун багытынын өзгөчөлүгүн эске алып мамлекеттик билим берүү стандарты менен аныкталат жана ар бир окуу дисциплинасын үйрөнүүгө бөлүнгөн жалпы көлөмдүн кеминде 50 пайзын түзөт.

Окуу дисциплинасы боюнча өз алдынча иштөөгө бөлүнгөн saatтарга ушул окуу дисциплинасы (модуль) боюнча экзаменге даярданууга каралган убакыт кошулат.

4.4. Күндүзгү-сырттан (кечки) окуу формасында аудитордук сабактардын көлөмү жумасына 16 saatтан аз болбошу керек.

4.5. Сырттан окуу формасында окутуучу менен сабак окуу мүмкүнчүлүгү студентке жылына 160 saatтан аз эмес көлөмдө камсыз кылышуусу керек.

4.6. Окуу жылындагы каникулдук убакыттын жалпы көлөмү 7-10 жуманы түзүүсү керек, мунун ичинде кыш мезгилиnde 2 жумадан кем эмес.

5. Адистик боюнча НББПсынын талаптары

5.1. Адистик боюнча НББПны өздөштүрүүнүн натыйжаларына коюлуучу талаптар.

Элдик музикалык искусство адистиги боюнча бүтүрүүчү НББПнын максаттарына жана ушул ЖКББнын мамлекеттик билим берүү стандартынын 3.4 жана 3.8-пункттарында көрсөтүлгөн кесиптик иштин милдеттерине ылайык "адис" квалификациясын ыйгаруу менен төмөндөгү компетенцияларга ээ болушу керек:

а) универсалдык:

- жалпы илимий (ЖИК):

ОК-1. Жарандык демократиялык коомдун баалуулуктарын өнүктүрүүгө, социалдык адилеттүүлүктүү камсыз кылууга, дисциплиналар аралык жана инновациялык ықмалардын негизинде дүйнө тааным, социалдык жана инсандык маанилүү көйгөйлөрдү чечүүгө багытталган стратегиялык милдеттерди талдоого жана чечүүгө жөндөмдүү

- инструменталдык (ИК):

ИК-1. Профилдик жана чектеш тармактардын деңгээлинде мамлекеттик, расмий жана чет тилдердин биринде кесиптик дискуссияларды жүргүзүүгө жөндөмдүү;

ИК-2. Инновациялык жана илимий ишмердүүлүктө колдонуу үчүн маалыматтык технологияларды жана чоң маалыматтарды колдонуу менен жаңы билимдерди чыгарууга жөндөмдүү;

ИК-3. Ишкердик билимин жана көндүмдөрүн кесиптик ишмердүүлүктө колдоно алат;

- социалдык-инсандык жана жалпы маданий (СИЖМК):

СЛК-1. Максаттарга жетүү үчүн эксперттик/ кесиптик топтордун/ уюмдардын ишин уюштурууга жөндөмдүү;

Бүтүрүүчү төмөнкү кесиптик компетенцияларга (ЖК)ээ болушу керек:

жалпы кесиптик;

Чыгармачылык-өндүрүштүк ишмердүүлүк

Музыкалык чыгармаларды жаратууда жана чечмелөөдө оригиналдуу идеяларды, ыкмаларды жаратууга, салтуу музыкалык формаларды заманбап талаптарга ылайыкташтырууга жөндөмдүү (ПК-1).

Музыкалык аспапта же вокалда жогорку чеберчилики көрсөтө алат (ПК-2).

Музыкалык чыгармаларды көркөм чечмелөөгө жөндөмдүү (ПК-3).

Ар кандай музыкалык топтор үчүн аранжировкаларды жана композицияларды түзө алат, музыкалык теориянын жана гармониянын негиздерин билет (ПК-4).

Уюштуруу-башкаруу ишмердүүлүгү

Музыкалык топторду жана долбоорлорду натыйжалуу жетектей алат, чечим кабыл алуу жана чыр-чатактарды чечүү жөндөмүнө ээ (ПК-5).

Репетицияларды, концерттерди жана башка иш-чараларды пландаштырууну жана уюштурууну, долбоордун ар кандай катышуучуларынын аракеттерин координациялоону билет (ПК-6).

Маданий мекемелерди жана долбоорлорду башкаруунун негиздерин билет, каржылык пландаштыруу жана бюджеттөө жөндөмүнө ээ (ПК-7).

Аудитория, ЖМК жана өнөктөштөр менен натыйжалуу баарлашууга жөндөмдүү, долбоорлорду жана жамааттарды илгерилетүү жана жайылтуу көндүмдөрүнө ээ (ПК-8).

Илимий-методикалык ишмердүүлүк

Элдик музыкалык искуство жаатында илимий изилдөөлөрдү жүргүзүүгө жөндөмдүү (ПК-9).

Музыкалык материалдарды талдоого жана уюштурууга жөндөмдүү (ПК-10).

Методикалык материалдарды жана сунуштамаларды иштеп чыгууга, окуу программаларын жана колдонмоловду түзүүгө жөндөмдүү (ПК-11).

Илимий макалаларды жана монографияларды жазууга жана жарыялоого, илимий конференцияларга докладдарды жана презентацияларды даярдоого жөндөмдүү (ПК-12). Музыкалык чыгармаларды жана процесстерди талдоого, тыянак чыгарууга жана сунуштарды түзүүгө жөндөмдүү (ПК-13).

Долбоордук иш-чаралар

Музыкалык долбоорлорду пландаштырууга, уюштурууга жана башкарууга, долбоордун катышуучуларынын аракеттерин координацияларын жана мөөнөттөрдүн аткарылышын камсыз кылууга жөндөмдүү (ПК-14).

Долбоорлорду ишке ашыруу үчүн финансыйлык каражаттарды тарта алат, гранттык билдирмелерди жана долбоорлорду жаза алат (ПК-15).

Музыкалык долбоорлорго инновациялык ыкмаларды жана технологияларды киргизүүгө, иш-чаралардын жаңы форматтарын жана концепцияларын иштеп чыгууга жөндөмдүү (ПК-16).

Долбоорлорду ишке ашыруу процессинде тобокелдиктерди баалоого жана башкарууга, стандарттуу эмес кырдаалдарда чечимдерди табууга жөндөмдүү (ПК-17).

Педагогикалык ишмердүүлүк

Окуучуларга билим жана көндүмдөрдү берүүгө, окуу программаларын иштеп чыгууга жана ишке ашырууга жөндөмдүү (ПК-18).

Музыканы окутуунун ар кандай ыкмаларын жана ыкмаларын колдоно алат (**ПК-19**).
Кесиптик-адистештирилген компетенциялар (ПСК):

Адистештируу №1. Эл аспаптар оркестринин дирижеру, педагог:

Ар түрдүү оркестрдик репертуарда эркин жүрүүгө, дирижердук техниканын негиздерин эркин билүүгө жөндөмдүү (**ПСК-1-1**);

Элдик аспаптарда аткаруунун заманбап жетишкендиктерин жана аларда окутуунун методикасын чыгармачылык менен пайдаланууга жөндөмдүү (**ПСК-1-2**);

Музикалык аспапта кесипкөйлүк менен иштей алат жана башка оркестрдик аспаптарды жакшы билет (**ПСК-1-3**);

Адистиги №2. Хор дирижеру, педагог:

Музика тарыхынын негизги этаптарында (чет элдик, орус, советтик, кыргыз) эркин жүре алат жана КРнын белгилүү композиторлорунун чыгармачылыгын биле алат. (**ПСК-2-1**)

Хорду башкаруу жана хорду аткаруу боюнча эркин иштей алат (**ПСК-2-2**).

Ар кандай доорлордогу, стилдеги жана жанрдагы хор ырдоонун мыкты салттары менен практикалык таанышшуу аркылуу адистиги боюнча терең билимге ээ (**ПСК-2-3**).

Адистиги №3 Салттуу музика жана фольклор жамаатынын аткаруучусу (ырчы, аспапчы), педагог: Музика тарыхынын негизги этаптарында (чет элдик, орус, советтик, кыргыз) эркин багыт ала алат жана КР элдик классикалык искусствосунун белгилүү композиторлорунун чыгармачылыгын биле алат (**ПСК-3-1**);

Кыргыздардын салттык ырчылык жана аспаптык өнөрүн аткаруунун, чечмелөөнүн негиздерин эркин өздөштүрүүгө жөндөмдүү (**ПСК-3-2**);

Адистиги №4. Эстрада жамаатынын аткаруучусу (ырчы, аспапчы), педагог:

Музика тарыхынын негизги этаптарында (чет элдик, орус, советтик, кыргыз) эркин жүрүүгө жөндөмдүү (**ПСК-4-1**);

КР таанымал композиторлорунун чыгармачылыгын билет жана эстрадалык-классикалык искусствонун эң бай мурасын эркин түшүнөт (**ПСК-4-2**);

Ар кандай эстрадалык музикалык аспаптардын техникалык мүмкүнчүлүктөрүнүн өзгөчөлүктөрүн, аларды колдонуу чөйрөлөрүн эркин билет (**ПСК-4-3**);

Компетенциялардын тизмеги улуттук квалификациянын алкагынын, квалификациянын жана кесиптик стандарттын (эгер болсо) тармактык/сектордук алкактарынын негизинде аныкталат.

5.2. Адистик боюнча НББПнын түзүмүнө талаптар.

Адистик боюнча НББПнын түзүмү төмөнкүдөй блокторду камтыйт:

1-блок "Дисциплиналар (модулдар)";

2-блок "Практика";

3-блок "Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестация".

Адистик боюнча НББПның түзүмү		Адистик боюнча НББПның жана анын блокторунун кредиттердеги көлөмү
1- блок	I. Гуманитардык, социалдык жана экономикалык цикл II. Математикалык жана табигый илимий цикл III. Кесиптик цикл	185-260
2- блок	Практика	25-90
3- блок	Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация	10-25
Адистик боюнча НББПның көлөмү		300

Жок мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына ылайык адистик боюнча НББПны иштеп чыгат жана улуттук квалификациянын алкактарына ылайык окутуунун натыйжаларына жетүүгө жоопкерчилик тартат.

Дисциплиналардын (модулдардын) топтомун жана алардын адистик НББПнын ар бир блогуна тиешелүү эмгек сыйымдуулугун жок улуттук квалификациянын алкактарында каралган окутуунун натыйжаларынын жыйындысы түрүндө аны өздөштүрүүнүн талаптарын эске алуу менен ушул блок үчүн белгиленген көлөмдө өз алдынча аныктайт.

5.2.1. Адистик НББП төмөнкүлөрдү ишке ашырууну камсыздашы керек:

- гуманитардык, социалдык жана экономикалык циклдин милдеттүү дисциплиналарын, алардын тизмеги жана эмгек сыйымдуулугу Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы тарабынан (өзгөчө статуска ээ мамлекеттик жогорку окуу жайларын кошпогондо) аныкталат. Өзгөчө статуска ээ мамлекеттик жогорку окуу жайлары гуманитардык, социалдык жана экономикалык циклдин дисциплиналарын өз алдынча аныктайт. Аталган дисциплиналардын мазмуну жана ишке ашыруу тартиби тиешелүү адистик боюнча ЖКББ мамлекеттик билим берүү стандарты менен белгilenет;

- кеминде 360 saat көлөмүндө дene тарбия жана спорт боюнча дисциплиналарды, алар өздөштүрүү үчүн милдеттүү болуп саналат, бирок кредиттерге которулбайт жана адистик боюнча НББПнын көлөмүнө киргизилбейт.

5.2.2. "Практика" 2-блогу окуу практикасын (таанышуучу, технологиялык, илимий-изилдөө иштери) жана өндүрүш практикасын (долбоордук, эксплуатациялык, педагогикалык, илимий-изилдөө иштери) камтыйт.

Жок бир же бир нече типтеги практиканы тандоого укуктуу, ошондой эле белгиленген кредиттердин чегинде кошумча типтеги практиканы белгилей алат.

5.2.3. "Мамлекеттик аттестация" 3-блогу мамлекеттик экзаменди тапшырууга даярдыкты жана тапшырууну, бүтүрүүчү квалификациялык ишти аткарууну жана аны жактоону (эгерде жок бүтүрүүчү квалификациялык ишти жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын курамына киргизген болсо) камтыйт.

5.2.4. Адистик боюнча НББПнын алкагында милдеттүү жана элективдүү бөлүк болот.
Адистик боюнча НББПнын милдеттүү бөлүгүнө улуттук квалификациянын алкактарынын деңгээлдерин эске алуу менен жалпы илимий, универсалдуу, социалдык-кызыгуучу дисциплиналар жана практикалар кирет.

Мамлекеттик аттестациянын көлөмүн эске албаганда милдеттүү бөлүктүн көлөмү адистик боюнча НББПнын жалпы көлөмүнөн 40 пайыздан ашпоого тиши.

Адистик боюнча НББПнын элективдүү бөлүгүндө студенттер тиешелүү багыт боюнча дисциплиналарды тандай алышат, ошондой эле башка адистик боюнча НББПнын дисциплиналарын тандоого жол берилет.

5.2.5. Жож ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелүү адамдарга (алардын арызы боюнча) ден соолугунун абалы боюнча окууга каршы көрсөтмөлөр караган НББПдан тышкарь, адистерди даярдоонун негизги билим берүү программысы боюнча окууга мүмкүнчүлүк берүүгө тиши, анда алардын психофизикалык өнүгүүсүнүн өзгөчөлүгү, жеке мүмкүнчүлүктөрү эске алынат жана зарыл болгон учурда аталган адамдардын өнүгүүсүнүн бузулушун түзөтүүнү жана социалдык көнүгүүсүн камсыз кылат.

5.3. Адистик боюнча НББПны ишке ашыруунун шарттарына талаптар.

5.3.1. Окуу процессин кадрдык камсыз кылуу.

Адистерди даярдоонун негизги билим берүү программысын ишке ашыруу окуткан дисциплиналарынын профилине ылайык базалык билими бар, илимий жана (же) илимий-методикалык иш менен системалык түрдө алектенген педагогикалык кадрлар тарабынан камсыз кылышы керек, мында илимдин кандидаты же доктору окумуштуулук даражасы бар окутуучулар тарабынан берилген дисциплиналардын, лекциялардын үлүшү дисциплиналардын жалпы санынын 50% пайыздан кем эмес болуш керек.

Атайдын дисциплиналардын окутуучуларынын, илимдин кандидаты, доктору окумуштуулук даражасы жана (же) тишиштүү кесиптик чөйрөдө иш тажрыйбасы болушу керек.

Кесиптик циклдин окутуучулары окутуулуп жаткан дисциплиналарынын профилине ылайык келген базалык билимге жана (же) илимий даражага ээ болушу керек.

Билим берүү процессине иштеп жаткан жетекчилерден жана профилдик уюмдар менен мекемелердин адистеринен окутуучулар тартылышы керек.

Кесиптик цикл учүн-мамлекеттик ардак наамдары бар адамдар (дene тарбия жана спортко эмгек сицирген кызматкер, эмгек сицирген машиктыруучу, искусствово эмгек сицирген ишмер, эл сүрөтчүсү, эл артисти, Эмгек сицирген артист ж.б.), тиешелүү кесиптик чөйрөдөгү мамлекеттик сыйлыктардын лауреаттары окутуучулардын сапаттык курамын баалоодо эске алынат.

Адистештирүү боюнча теориялык жана практикалык даярдоонун мазмунуна жалпы жетекчилик ЖОЖдун окутуучулардын жалпы санынын 70% дан кем эмесин түзгөн, анын ичинде илимдин доктору же кандидаты окумуштуулук даражасы жана (же) профессор же доцент окумуштуулук наамы бар, жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү мекемелеринде үч жылдан кем эмес иш стажы бар штаттык илимий-педагогикалык кызматкерлерин тарабынан ишке ашырылууга тиши. Адистештирүү боюнча теориялык

жана практикалық даярдыктын мазмунун жалпы жетекчиликке кесиптик ишмердүүлүктүн тиешелүү чөйрөсүндө жогорку квалификациялуу адис тартылышы мүмкүн.

5.3.2. Окуу процессин окуу-методикалык жана маалыматтык камсыз кылуу.

Адисти даярдоонун НББП НББПнын бардык окуу курсары, дисциплиналары (модулдары) боюнча окуу-методикалык документтер жана материалдар менен камсыз кылышы керек. Мындай дисциплиналардын (модулдардын) ар биринин мазмуну маалыматты коргоо боюнча белгиленген талаптарды аткаруу менен Интернет тармагында же билим берүү мекемесинин локалдык тармагында берилиши керек. Студенттердин аудиториядан тышкаркы иши методикалык камсыздоо жана аны аткарууга кеткен убакытты негиздөө менен коштолууга тийиш. Ар бир окуучу окуп жаткан негизги дисциплиналар боюнча басылмаларды камтыган жана окуу жана окуу-методикалык адабияттардын укук ээлери менен түз келишимдердин негизинде түзүлгөн электрондук-китеңкана системасына жетүү мүмкүнчүлүгү менен камсыз болушу керек. Мында мындай системага бир эле учурда жеке кириүү мүмкүндүгү камсыз кылышууга тийиш. Китеңкана фонду бардык циклдердин базалык бөлүгүнүн дисциплиналары боюнча негизги окуу адабияттарынын басма жана (же) электрондук басылмалары (гуманитардык, социалдык жана экономикалык циклдин базалык бөлүгүнүн дисциплиналары үчүн - акыркы 10 жыл ичинде чыгарылган) менен ар бир 100 окуучуга мындай басылмалардын кеминде 50 нускасын, ошондой эле музыкалык чыгармалардын басылмаларын, атайын хрестоматиялык басылмаларды, партиторлорду, опералык, хордук жана оркестрдик чыгармалардын клавирлерин НББПнын талаптарына ылайык келген көлөмдө комплексилөөгө тийиш. Кошумча адабият фонду окуу жайынан тышкарлы ар бир окуучу үчүн жетиштүү эсеп менен расмий маалымдама-библиографиялык жана мезгилдүү басылмаларды камтууга тийиш. Милдеттүү окуу китеңтери жана усулдук колдонмолов мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарынын негизинде жумушчу программалар менен аныкталат. Окуу китеңтери катары лекциянын конспекттеринин, электрондук окуу китеңтеринин тираждалган нускалары пайдаланылышы мүмкүн. Ата мекендик жана чет өлкөлүк ЖОЖдор жана уюмдар менен ыкчам маалымат алмашуу интеллектуалдык менчик жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жана интеллектуалдык менчик жаатындагы Кыргыз Республикасынын эл аралык келишимдеринин талаптарын сактоо менен ишке ашырылууга тийиш. Окуучулар үчүн заманбап кесиптик маалымат базаларына, маалыматтык маалымдама жана издөө системаларына жеткиликтүүлүк камсыздалышы керек. Жогорку окуу жайдын окумуштуулар көнеши НББПны даярдоо багыты (адистиги) боюнча киргизүүдө тиешелүү НББПны ишке ашырууга каражаттардын өлчөмүн бекитет. НББПны ишке ашырууну каржылоо жогорку окуу жайын каржылоонун белгиленген ченемдеринен төмөн эмес көлөмдө жүзөгө ашырылууга тийиш.

5.3.3. Окуу процессин материалдык-техникалык жактан камсыздоо.

(Адиистик боюнча НББПны ишке ашырууга мүмкүндүк берүүчү зарыл болгон материалдык-техникалык камсыздоонун төмөнкүдөй тизмеси көрсөтүлөт:

- окуу кабинеттерин, компьютердик класстарды, практикалык жана лабораториялык сабактарды өткөрүү үчүн объекттерди жабдууга талаптар;
- полигондор, технологиялык лабораториялар, студиялар;

- маалыматтык жана телекоммуникациялык технологияларга жана тиешелүү технологиялык каражаттарга талаптар;
- зарылдыгына жарава ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелүү окуп жаткандардын билим алыши үчүн атайын шарттар;
- адистик боюнча ишке ашырылып жаткан НББПнын өзгөчөлүгүн эске алуу менен башка талаптар).

(Негизги билим берүү програмасын материалдык-техникалык жактан камсыз кылуунун маанилүүлүгү көрсөтүлөт, мисалы: полигондор, технологиялык лабораториялар, студиялар ж.б.).

5.3.4. Бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо.

(Окуунун жыйынтыктарын текшерүүнүн формалары (кесиптик экзамен, квалификациялык иш ж.б.) жана аларга карата талаптар белгиленет).

Ар бир дисциплина боюнча билимди утурумдук контролдоонун жана орто аралык аттестациялоонун конкреттүү формалары жана жол-жоболору жож тарабынан өз алдынча иштелип чыгат жана окуунун биринчи айынын ичинде окуучуларга маалымдалат. Окуп жаткандардын жеке жетишкендиктеринин тийиштүү НББПнын этаптуу талаптарына (учурдагы жана орто аралык аттестация) ылайык келүүсүнө аттестациялоо үчүн баалоо каражаттарынын фонддору түзүлөт, аларда типтүү тапшырмалар, контролдук иштер, каражаттарынын фонддору түзүлөт, аларда типтүү тапшырмалар, контролдук иштер, музыкалык чыгармалардын репертуардык тизмеси, билимдерин, билгичтикерин жана ээ болгон компетенцияларынын деңгээлин баалоого мүмкүндүк берүүчү тесттер жана контролдоо ыкмалары камтылат. Баалоо каражаттарынын фонддору жож тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет. Университет тарабынан окуучулардын учурдагы жана орто аралык аттестациялоо программаларын алардын келечектеги кесиптик ишмердүүлүгүнүн шарттарына максималдуу жакыннатуу үчүн шарттар түзүлүшү керек - бул үчүн конкреттүү дисциплиналарын окутуучуларынан тышкары тышкы эксперттер катары чектеш дисциплиналарды окуган иш берүүчүлөр, окутуучулар Активдүү тартылышы керек. Бүтүрүүчүлөрдүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясы төмөнкү экзамандерден турат:

1. Адистиги
2. Педагикалык даярдык
3. Дисциплиналар аралык жыйынтыктоочу сынак.

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын курамына киргизилген аттестациялык сынодор окуучулардын жетишкендиктерин күндөлүк контролдоонун жана орто аралык аттестациялоонун негизинде даярдык деңгээлин баалоо менен алмаштырылбайт.

Бул Мамлекеттик билим берүү стандарты элдик музикалык искусство багыты боюнча базалык университеттин – Б.Бейшеналиева атындагы Кыргыз мамлекеттик маданият жана искусство университетинин окуу-методикалык бирикмеси тарабынан иштелип чыккан.

ОМБ төрагасы:

Джакыпов К.К. – Б.Бейшеналиевой атын.КММИУнун окуу иштери боюнча проректору
П.И.К., доцент

ОМБ мүчөлөрү:

Мурат Касей. – м.т.к.
Б.Бейшеналиева ат. КММИУнун фольклор жана салттык музыка каф. доценти.
Көрпөбаева М.К. – м.т.к.,музыкалык-теориялык дисциплиналар кафедрасынын башчысы, доцент

Токтогулов А.К. – Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун эстрада кафедрасынын башчысы, доцент.

Алманбет к Ж. – Б.Бейшеналиева ат.КММИУнун окуу бөлүмүнүн башчысы

Казиева С.М. – Б.Бейшеналиева ат.КММИУнун искусство фак.деканы, оркестр дирижерлугу каф. ага окутуучусу.

Кадыркулова П.Ө. – Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун оркестр дирижерлугу кафедрасынын башчысы, ага окутуучу,

Кышкобаев М.Ч. – Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун фольклор жана салттык музыка кафедрасынын башчысы, ага окутуучу.

Турдугулова А.Т. – Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун хор дирижерлугу кафедрасынын башчысы, окутуучу.

Рецензент

Турумбаева Ч.М. – и.т.к,
Б.Бейшеналиева атындагы
КММИУнун илимий иштер жана эл аралык
байланыштар боюнча проректору, доцент